

## KÚRIA

*Bfv.III.1.275/2012/8.szám*

*A Kúria Budapesten, a 2013. év március hó 26. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő*

### **v é g z é s t:**

*A sikkasztás büntette miatt B. Z. ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 11.B.XVIII.394/2008/65. számú, illetőleg a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 28.Bf.XVIII.11.129/2011/15. számú ítéletét hatályában fenntartja.*

*A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.*

### **I n d o k o l á s**

*A Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság a 2011. október 27-én kihirdetett 11.B.XVIII.394/2008/65. számú ítéletében B. Z. terheltet bűnösnek mondta ki a Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő sikkasztás büntetében.*

Ezért őt 1 év 6 hónapi börtönbüntetésre és 2 évi közügyektől eltiltásra ítélte.

Elrendelte a Sárbogárdi Városi Bíróság 2004. augusztus 31-én jogerős 1.B.197/2003/8. számú határozatában kiszabott 6 hónapi fogházbüntetés, a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2004. szeptember 16-án jogerős 7.B.II.136/2004/8. számú határozatában kiszabott 6 hónapi fogházbüntetés, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2005. május 13-án jogerős 3.B.20409/2005. számú határozatában kiszabott 8 hónapi fogházbüntetés, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2005. november 25-én jogerős 15.B.2007/2004/15. számú határozatában kiszabott 5 hónapi börtönbüntetés és a Szarvasi Városi Bíróság 2007. június 11-én jogerős 5.B.128/2006/15. számú határozatában kiszabott 6 hónapi börtönbüntetés végrehajtását.

Kötelezte a terheltet a felszámolás alatt álló I. Kft. magánfél részére 1.009.900 forint és annak törvényes kamata megtérítésére, a magánfél ezen túlmenő polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította. Kötelezte 60.600 forint eljárási illeték megfizetésére, és 143.396 forint bűnügyi költség megfizetésére.

Felmentésre irányuló védelmi fellebbezés alapján eljárva a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2011. október 27-én meghozott és ugyanezen a napon jogerős 28.Bf.XVIII.11.129/2011/15. számú ítéletében az elsőfokú ítéletet annyiban változtatta meg, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 15.B.2007/2004/15. számú ítéletében kiszabott 8 hónapi fogházbüntetés végrehajtására vonatkozó rendelkezésen túlmenően a többi - elsőfokú ítéletben meghatározott - felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtására vonatkozó rendelkezést mellőzte, a polgári jogi igény jogalapját kártérítésként jelölte meg; egyebekben helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által is irányadó tényállás lényege szerint a büntetett előéletű, felfüggesztett szabadságvesztések próbaideje alatt álló terhelt 2006 június elejétől 2006. október 6-ig a M. Kft. alkalmazásában hentesként dolgozott a cég budapesti hentesboltjában.

Ezen idő alatt a cég vezetőitől a következő összegeket vette át, melyekkel a meghatározott céltól eltérően ismeretlen módon rendelkezett: 80.000 forintot vett át halas akvárium készíttetésére, 275.000 forintot személygépkocsi hűtőkocsivá alakításához alkatrészekre, 100.000 forintot élő marha vásárlásra, 15.000 forintot rozsdamentes kampók vásárlására.

Ezen túlmenően a cég terhelti tanácsra 160.000 forintért élő

sértést vásárolt terhelti feldolgozásra, azt a terhelt elszállíttatta, az elkészített áruval nem számolt el. A terhelt kölcsönkérte a cég 100.000 forint értékű darálóját, amit saját céljaira használt, és nem szolgáltatotta vissza. A terhelt kölcsönkérte a 70.000 forint értékű szeletelőgépet, amit nem szolgáltatott vissza. 200.000 forint értékű húst vitt el feldolgozásra, amivel ismeretlen módon rendelkezett. 9.900 forint értékű mobiltelefont munkaviszonya megszűnésekor nem szolgáltatotta vissza, azzal ismeretlen módon rendelkezett.

Ezzel a magatartásával a sértettnek 1.009.900 forint kárt okozott.

Mind az első-, mind a másodfokú bíróság jogi álláspontja szerint a rábízott idegen - a cég tulajdonát képező - dolgokkal, illetve a meghatározott célra (húsfeldolgozásra, gépjármű átalakítására, halas akvárium készíttetésére) átvett pénzekkel nem számolt el, sajátjaként rendelkezett velük. Ezen cselekményével a terhelt rendszeres haszonszerzésre törekedett. A cselekményeket azonos sértett sérelmére, rövid időn belül, egységes elhatározással, tehát folytatólagosan követte el.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság nem hivatkozott arra, hogy az elkövetéskori, vagy az elbíráláskori büntetőtörvényi rendelkezéseket alkalmazta, ugyanakkor a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felfüggesztett szabadságvesztések próbaideje alatti elkövetésekre figyelemmel az elkövetés idején hatályos törvényi rendelkezések összhatásában kedvezőtlenebbek a terhelt számára, ezért az elbíráláskor hatályos törvényi rendelkezéseket alkalmazta a Btk. 2. §-ára hivatkozva, és ennek okán mellőzte az ítéletében részletesen felsorolt felfüggesztett szabadságvesztések utólagos végrehajtására vonatkozó rendelkezést.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés b) és c) pontjában írt okra hivatkozva. A jogerős ügydöntő határozat megváltoztatását indítványozta elsődlegesen és a sikkasztás enyhébb minősítésének megállapításával egyidejűleg a kiszabott büntetés enyhítését, egyben annak próbaidőre való felfüggesztését. Másodlagosan a jogerős ügydöntő határozat hatályon kívül helyezésére és új eljárás lefolytatására tett indítványt.

Indokai közt előadta a halas akvárium készíttetésével kapcsolatos részecselekményt érintően, hogy ifj. P. J. kihallgatása az eljárás során megtörtént, vallomása viszont értékelést nem nyert, ugyanúgy, ahogy a házkutatásról készült jegyzőkönyv sem, így indokolási

kötelezettségét az eljáró bíróság megszegte.

Sérelmezte, hogy a szeletelőgéppel és a Nokia telefonnal kapcsolatos ténymegállapításokon túl megalapozatlan és iratellenes a tényállás, a sértettek által elmondottakat semmi nem támasztja alá, a sértetti vallomások ellentmondásosak, a terhelti nyilatkozat megcáfolására nem alkalmasak. Erre figyelemmel indítványozta a terhelti cselekménynek a Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő sikkasztás vétségékénti minősítését.

A Legfőbb Ügyészség BF.2613/2012/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta. Kifejtette, hogy a felülvizsgálati indítvány nem alapos, a tényállást támadó részében pedig kizárt. Az indokolási kötelezettség sérelmezése körében rámutatott, hogy ifj. P. J. tanú vallomásának értékelése valóban nem történt meg, ez azonban abszolút, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező hibát nem okozott, mert sem tény-, sem jogkérdésben olyan mértékben nem hiányos az indokolás, hogy abból ne lehetne megállapítani, hogy a bíróság mire alapozta döntését. Az indokolás a rendelkező résszel nem ellentétes.

A Kúria az ügyben a Be. 420. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott.

A védő a felülvizsgálati indítványt fenntartotta kiegészítve azzal, hogy az egész tényállásból az állapítható meg, hogy a terheltet a M. Kft. munkajogviszony keretében foglalkoztatta, és azt az eljárás során senki nem vizsgálta, hogy a gazdasági társaság törvényellenesen dolgozott, és pénzügyi bizonylatok hiánya emiatt fordulhatott elő. Hivatkozott arra a védő, hogy ebből következően is hiányos és megalapozatlan a tényállás, a büntetőjog a feketegazdaság fedezésére nem szolgálhat.

Kiemelte, hogy a polgári jogi igény megtérítésére kötelező rendelkezéshez kapcsolódó késedelmi kamatfizetési kötelezés kezdő időpontját júliusban határozta meg az ügydöntő határozat, holott még szeptemberi cselekmény is a terhelt terhére rótt.

Álláspontja szerint a vádhatóság nem tett eleget a bűnösség bizonyítására vonatkozó kötelezettségének, a bíróság pedig a bizonyítékok értékelésére vonatkozó kötelezettségét szegte meg.

Az ügyész az írásbeli nyilatkozatával egyező tartalommal szólalt fel. Kifejtette, hogy felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő

határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítvány pedig ezt támadta, így a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozás helyt nem foghat, a felszólalás körében előterjesztettek pedig felülvizsgálat tárgyát nem képezhetik.

A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ítélettel szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésében megjelölt anyagi és eljárásjogi okból vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

A Be. 423. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható; felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés].

Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség tehát a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, és ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint - a minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve mértékének vitatására. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

Ezzel szemben a felülvizsgálati indítvány a bűnösség megállapítását sérelmező részében - 70.000 forint értékű szeletelőgép kölcsönkérése és vissza nem szolgáltatása, illetve a 9.900 forint értékű Nokia 6020 típusú mobiltelefon munkáltatónak vissza nem szolgáltatása körén túl - olyan eljárásjogi indokokra hivatkozott, amelyek nem szerepelnek a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában konkrétan és kimerítően meghatározott, a felülvizsgálatra okot adó eljárási szabálysértések között. E körben valójában az irányadó tényállás, illetve a bíróság mérlegelésének helyességét támadta, a bizonyítékok mikénti mérlegelését vitatta, annak átértékelését, a terhelti vallomás elfogadását célozta a sértett cég tulajdonosainak vallomásával szemben. Így tényállástól eltérő körülményekre hivatkozott és a bűnösség megállapítását egyes részecselekményekben ezen keresztül kifogásolta.

A védő ugyan a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára, a cselekmény törvénysértő minősítésére alapítottan nyújtotta be felülvizsgálati

indítványát, de valójában az indítványban foglaltak a bűnösség megállapítását sérelmezték a már hivatkozott szeletelőgépet, illetve Nokia mobiltelefont érintő cselekvőség körén túli részcselekmények vonatkozásában.

A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog megsértése miatt került sor. Az eljáró bíróságok azonban nem sértettek törvényt, amikor a terhelt bűnösségét sikkasztás miatt megállapították, és a cselekmény minősítése, valamint a kiszabott büntetés is törvényes.

A Btk. 317. §-a alapján sikkasztást követ el, aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik.

A törvényi tényállás az elkövető szempontjából idegen dolgot, az elkövető rábízott dologért való felelősségét, és annak a törvényi tényállás szerinti megszegését rögzíti elkövetői magatartásként. Az irányadó tényállás szerint a terhelt különböző dolgokat, illetőleg pénz vett át a sértett által meghatározott célra (tehát nem vállalkozási szerződés keretében), például Citroën Berlingo típusú gépkocsi hűtőgépkocsivá alakításához, halas akvárium készíttetéséhez. A terhelt a rábízott idegen dolgokkal, a tényállásban részletezett eszközökkel nem számolt el, a megállapítottak szerint azokkal ismeretlen módon rendelkezett, ugyanígy a meghatározott célra címzetten átvett pénzeszközökkel is.

Az indítványnak a már említett 70.000 forint értékű szeletelőgéppel és 9.900 forint értékű Nokia 6020-as típusú mobiltelefonnal kapcsolatos ítéleti ténymegállapításokkal egyetértő, de a további ténymegállapításokat kifogásoló felvetései kapcsán a felülvizsgálat törvényben kizárt.

A felülvizsgálati indítvány e körben valójában a sértetti elmondások elfogadását sérelmezi, arra hivatkozik, hogy minden valóságálapot nélkülöznek, illetőleg ellentmondásosak, ezzel viszont a bíróság bizonyítékértékelő mérlegelő tevékenységét támadta és ezen keresztül a bűnösség megállapítását.

Az indítvány, bár konkrétan nem nevesíti, de sérelmezte az üzletszerűség, mint minősítő körülmény megállapítását.

A Btk. 317. § (2) bekezdés c) pontja értelmében sikkasztás vétsége miatt büntetendő, aki a sikkasztást kisebb értékre, vagy a szabálysértési értékre elkövetett sikkasztást üzletszerűen követi el. A Btk. 317. § (5) bekezdése szerint a büntetés 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztés, ha a nagyobb értékre elkövetett

sikkasztást a (2) bekezdés c) pontjában meghatározott módon, üzletszerűen követik el.

A Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontja alapján felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetőleg a büntetés végrehajtását a Btk. 90. §-ában foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel. Következésképpen az esetlegesen hibás minősítés nem önmagában, hanem csak akkor képez felülvizsgálati okot, ha a helyes minősítéshez képest a kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés, illetőleg a büntetés végrehajtásának felfüggesztése) törvénysértő. Másfelől viszont helyes minősítés esetén is felülvizsgálatnak van helye, ha a kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés, illetőleg a büntetés végrehajtásának felfüggesztése) önmagában a büntető anyagi jog más szabályát sérti.

Ha azonban a minősítés törvényes és az annak alapján kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés) is megfelel a büntető anyagi jog szabályainak, illetve a büntetés végrehajtása sem ütközik a Btk. 90. §-ába, akkor a Btk. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerinti okból nincs lehetőség a jogerős határozat megváltoztatására.

Jelen ügyben erről van szó.

Az eljáró bíróság törvényesen minősítette a terhelt bűncselekményét üzletszerűen és folytatólagosan elkövetettnek, melyet nagyobb értékre követett el, így a Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés c) pontjára tekintettel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetékénti minősítés a büntető anyagi jogi szabályoknak megfelel.

A Btk. 137. § 9. pontja szerint üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik.

A Btk. 12. § (2) bekezdése értelmében folytatólagosan követi el a cselekményt, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközökben, többször követ el.

A jogerős ügydöntő határozat tényállása mindezt egyértelműen rögzíti, úgyszintén azt is, hogy a cselekményt nagyobb értékre követte el a terhelt [Btk. 138/A. § b) pontja].

Következésképpen a felülvizsgálati indítvány ezzel kapcsolatos

valamennyi érve alaptalan.

Az indítvány sérelmezte az indokolási kötelezettség megsértését, melynek keretében az összességében 80.000 forint halas akvárium készíttetése céljából való átvétele körében az akvárium elkészíttetésének hiánya keretében hivatkozott arra, hogy ifj. P. Gy. kihallgatása megtörtént, vallomása azonban értékelést nem nyert.

Rámutat a Kúria arra, hogy a tény- vagy jogkérdéssel összefüggő indokolási kötelezettség kapcsán - felülvizsgálatban - csupán az vizsgálható, hogy a kifogásolt határozatban nyomon követhető-e a bíróság értékelő tevékenysége, a tényállás megalapozottsága azonban nem vizsgálható. Azaz az értékelő tevékenység eredménye vitássá nem tehető.

Az indokolási kötelezettség megsértése okán felülvizsgálati indítvány csak akkor lehet eredményes, ha az indokolás oly mértékben hiányos, hogy lehetetlen annak a logikai folyamatnak a rekonstruálása, amelynek alapján a bíróság értékelte a bizonyítékokat.

A Kúria megállapította, hogy az eljáró bíróságok a Be. 373. § (1) bekezdés III. pont a) alpontja által meghatározott körben a szükséges és elégséges mértékben az indokolási kötelezettségüknek eleget tettek, az eljáró bíróság tényállást állapított meg, az alkalmazott anyagi és eljárásjogi szabályhoz vezető következtetéseit, álláspontját rögzítette, értékeléséről a Be. 78. § (3) bekezdése szerint számot adott, amely követhető. Az indokolási kötelezettség megsértése címen valójában a felülvizsgálati indítvány az irányadó tényállást támadta, eltérő tény megállapítását célozta, így eredményes nem lehetett.

A védő felszólalásában sérelmezte a polgári jogi igény megtérítéséhez kötődő késedelmi kamatfizetés kezdő időpontjaként a 2006. július 30-tól fennálló kötelezést a tényállásban rögzített elkövetési időpontokra hivatkozva.

Miután a felülvizsgálati indítvány a már hivatkozottak szerint a Be. 416. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjában írtakra figyelemmel alaptalan, a Be. 416. § (5) bekezdésére figyelemmel e körben kizárólag a polgári perrendtartás szabályai szerint van helye felülvizsgálati kérelem előterjesztésének.

Megjegyzi végül a Kúria, hogy a jogerős ügydöntő határozat a Btk. 2. §-ára hivatkozva az elbíráláskori büntetőtörvényi szabályokat alkalmazta, mert elbíráláskor a felfüggesztett szabadságvesztés büntetések végrehajtásának elévülésére, a végrehajthatóság megszűnésére vonatkozó szabályok kedvezőbb rendelkezéseket

tartalmaznak.

A Btk. 2. §-a az adott cselekmény, illetve a büntetéskiszabásra vonatkozó szabályok esetleges változására figyelemmel ad lehetőséget az elbíráláskori szabályok alkalmazására, ha azok az elkövetőre nézve kedvezőbbek; az elbíráláskori szabály ugyanakkor a Btk. 83. § (2) és (3) bekezdését figyelembe véve a büntetési tétel középértékét határozza meg irányadónak, amit az elkövetéskor hatályos büntetéskiszabási elvek nem tartalmaztak.

Ekként a Kúria, miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles, a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2013. március 26.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Németh Mária s.k. előadó bíró, Dr. Székely Ákos s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

írnok  
BÉ